

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I., Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10.

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. în Reg. publ. per 934-1938
Trib. Timișoara.
Redactor resp. Dr. VARNAY ELEMÉR

Hitler átvette a német haderő legfőbb parancsnokságát

Kedvezőtlen az időjárás a támadásra

Londonból jelentik: A londoni rádióban hétfőn délben azt a hírt közölték, hogy Hitler Brodalmi vezér Godesbergbe érkezett, ugyanabba a Rajna melletti kis városkába, ahol egy évvel ezelőtt Chamberlain miniszterelnökkel találkozott. Itt állították fel a főhadiszállást és Hitler átvette a német haderő legfőbb parancsnokságát.

Hitler átvette a német haderő legfőbb parancsnokságát. Brauchitsch tábornok és az ő helyettese pedig Keitel tábornok, a vezérkar főnöke legyen.

Ujabb berlini jelentés szerint a nyugati fronton 80 német hadosztály várja a parancsot az indulásra. Illetékes német politikai körökben úgy tudják, hogy a legfelsőbb hadvezetés Hitler elnöklété alatt lévő tanács kezében van és így a nyugati támadás megindítására Hitler személyesen adja majd meg a parancsot. (Dunaposta.)

A háboru sorsára döntő hét kezdődött

Párisból jelentik: (Radiopress.) A Havas ügyesség harctéri magyarázó közleménye a következőt mondja: A hét kezdetén, amely a német feladásáért a háború sorsára nézve döntő lesz, az éjszaka kiderült az ég. Az eső és a hó, amely éjszaka nap óta szakadatlanul esett, vasárnap elállt az idő most száraz és hideg. Több heti hideg kelte ahhoz, hogy a teljesen felázott talaj megkeményedjen és a hadműveletek megkezdése lehetősége váljon. Katonai tevékenység még mindig nincs csak a Blies környékén tünt fel egy-két német ágyú. Ezen a környéken egy német műszaki osztag csapataink megleptek a munkájuk közben. A tonák elmenekültek és az árokban hagyták felkészüléseiket.

Berlinből jelentik: A német véderő főparancsnokság hivatalos jelentése így hangzik: A nyugati harctéren a helyzet változatlan.

Párisból jelentik: A francia nagyvezérkar hivatalos jelentése a következő:
Az éjszaka nyugodtan telt el. Néhány kisebb támadást visszavertünk.

SVÁJC IS CÁFOLJA A NÉMET CSAPATÖSSZEONÁSOKAT.

Genfi jelentés szerint a svájci szövetségi kormány hivatalos közleményt adott ki, amelyben a leghatározottabban cáfolja azokat az angol és francia lapokban és ezek nyomán egyes semleges sajtóorgánokban is megjelent híreket, melyek szerint a németek tíz hadosztályt vontak volna össze a svájci határon azzal a céllal, hogy Franciaországot a semleges Svájcön keresztül támadják meg. A szövetségi kormány kijelenti, hogy ezek a riasztó hírek minden alapot nélkülöznek. A német újságok ezzel kapcsolatban rámutatnak arra, hogy nemrégiben az angol propagandaügyi minisztérium híreket terjesztett Belgium semlegességének a németek által tervezett állítólagos megsértéséről és amikor a belga kormány hivatalosan cáfolta a belga határmenti német csapatösszevonásokat, megismételte ezt a manővert Svájccal kapcsolatban. Ezeknek a hazug híreknek a terjesztése csupán azt a célt szolgálja, hogy a semleges országokban nyugatalanságot keltsen és a hangulatot Németország ellen fordítsa.

A Daily Herald fentartja a Svájcön keresztül való támadás hírét

Berlinből jelentik: (Radiopress.) A Deutsche Dienst foglalkozik azzal a vasárnapi hiva-

talos svájci cáfolattal, amely szerint nem igaz az, hogy a svájci határon nagyobbarányú csapatösszevonások történtek volna. A lap megjegyzi, hogy a londoni Daily Herald e cáfolat ellenére is azt állította, hogy a német csapat-

Hollandia nem akar Belgiummal katonai szövetségre lépni

Hágából jelentik: A hollandi lapok beszámolnak arról, hogy belga illetékes körök katonai segítségnyújtási egyezményt ajánlottak fel a németalföldi kormánynak, amely azonban azt nem fogadta el. Megírják a lapok, hogy Németalföldnek az a kívánsága, hogy a semlegességi álláspontot folytassa és ez kizár minden katonai szerződést. Hollandiának megmásíthatatlan törekvése az, hogy egyetlen állammal sem köt katonai szerződést. (Dunaposta.)

Németország kereskedelmi flottáját a Szovjetnek adja el?

A Szovjet államtanácsa dönt a külpolitikai kérdésekben

Rómából jelentik: (Dunaposta.) A Popolo d'Italia úgy tudja, hogy a napokban összeülő legfőbb svovjet állami tanács a következő négy kérdést vitatja meg:

1. Lengyelország bekebelezése Szovjetországba.
2. A szovjet politikája a balti államokkal szemben.
3. A Szovjet és Németország második barátsági szerződésének megvitatása.

Miért tagadta meg a Szovjet a City of Flint Amerikának való kiadását?

Moszkvából jelentik: (Dunaposta.) A szovjet távirati iroda hivatalosan közli:

Murmanskából jelentik, hogy a City of Flint, amerikai kereskedelmi gőzös október 28-án este, miután gépeit kijavították kifutott a murmanszki kikötőből.

Steinhart moszkvai amerikai nagykövet közölte a washingtoni külügyminisztériummal, Potemkin szovjet külügyi népbiztos a követke-

összevonások a svájci határon megtörténtek és sok jel még mindig arra mutat, hogy a német csapatok ott akarnak támadni.

Három angol hajót süllyesztettek el

Londonból jelentik: A Marabar nevű nyolcezer tonnás angol hajót, amely Hull kikötőbe volt visszatérőben, megtorpedózták és elsüllyedt. A gőzöst vasárnap este az Atlanti óceánon torpedózták meg és személyzete közül egy mérnök és négy matróz a tengerbe veszett. Hetven személyt megmentettek. (Rador.)

A németek elsüllyesztették a Sins nevű angol halászhajót is, valamint hétfőn a Saint Nidar nevű angol gőzöst.

NORVEG GŐZÖS MEGTORPEDÓZÁSA.

Londonból jelentik: (Dunaposta.) Vasárnap az esti órákban német buvárhajó megtorpedózott és elsüllyesztett egy 6000 tonnás norvég gőzöst. Harminc főnyi személyzetét az angol partokra szállították. Három sebesültet kórházba vittek.

FELESLEGES LÉGIPIADÓ LONDONBAN.

Párisból jelentik: (Radiopress.) A Havas ügyesség londoni jelentés alapján beszámol a kenti grófságban történt légiadóról. Állítólag egyes helyeken két angol repülőgépet láttak, hogy azok felveszik a harcot egy német repülőgéppel. Délnél London egyik külső kerületében is légiadót rendeztek el, amely 15 percig tartott. Kiderült, hogy tévedésről van szó és az ügyben megindították a vizsgálatot. Más jelentés szerint az angol főváros másik két negyedében is légiadó volt.

4. A Szovjet viszonya a többi hatalmakhoz. A BERLINI NÉMET-OROSZ TARGYALÁSOK

Berlinből jelentik: (Rador.) A külföldi lapok munkatársai nagy figyelmet szentelnek a Berlinbe érkezett szovjet—orosz gazdasági bizottság tanácskozásainak. Az egyik tudósítónak olyan értesülései vannak, hogy Németország egész kereskedelmi flottáját eladja Oroszországnak és az ellenértékért fontos nyersanyagokat és élelmiszert vásárol.

zó hivatalos magyarázatát a City of Flint gőzös lefoglalásával kapcsolatban.

A City of Flint amerikai gőzös, amely német zsákmányparancsnoksággal fedélzetén futott be a murmanszki kikötőbe utasítást kapott, hogy német és amerikai legénységével együtt hagyja el a kikötőt.

Steinhart nagykövet kérte, hogy adják át a hajót, mire Potemkin azt válaszolta, hogy a

hajó géphiba miatt futott be a murmanszki kikötőbe. A szovjet kormány elrendelte, hogy mielőtt a gőzös ismét alkalmas a tengeri utra, hagyja el Murmanszket. Hozzátette a külügyi népbiztos, hogy nem csupán a nemzetközi jog elveinek és a semleges Oroszország érdekeinek felel meg a gőzös szabadon bocsátása, hanem a Németország és az Egyesült Államok ellentétes követeléseinek szempontjából is teljesen kifo-

gástan ez a tény, mivel mindkét állam igényt tartott a hajóra és annak rakományára.

A MOSZKVAI LAPOK HELYTELENTIK AZ AMERIKAI SZENÁTUS HATÁROZATÁT.

Moszkvából jelentik: (Radiopress.) A szovjet orosz lapok, így az Izvestia és a Pravda is élesen bírálják az amerikai szenátus pénteki döntését és helytelennek a fegyverkiviteli tilalom megszüntetését.

Finnország döntőbíróiát akar összehívni

A Szovjet kívánságokat terjesztett az iráni kormány elé

Koppenhágából jelentik: A Moszkvának adandó finn válaszára még nem érkezett hivatalos jelentés. Politikai körökben tudni vélik, hogy a finn kormány javaslata, ha a Moszkva és Helsinki közötti közvetlen megegyezés nem lehetséges, semleges döntőbíróiát megkeresésére irányul. Ezzel kapcsolatban a finnnek az 1932 évi orosz—finn szerződés ötödik cikkelyére hivatkoznak, amely arról szól, hogy ha

a két szerződő fél között esetleg nehézségek merülnek fel, kizárólag békés eszközökkel folyamodhatnak.

A kormány és a pártvezérek között a legutóbbi szovjet orosz javaslatokkal kapcsolatban vasárnap lefolyt megbeszélés teljes egyetértésre vezetett. Félhivatalos jelentés szerint a finn bizottság kedden este utazik az orosz fővárosba.

(Dunaposta.)

SZOVJETCSAPATOK LETTORSZÁGBAN.

Rigából jelentik: Az első szovjet csapatok megérkeztek a lett határa. A vasúton szállított csapatokat a lett díszőrség fogadta a szovjethimnusz hangja mellett. Az oroszok szintén díszőrséget alakítottak, amely a lett himnuszát játszotta.

(Dunaposta.)

Moszkvából jelentik: (Radiopress.) A szovjet távirati iroda Kaunasból jelenti, hogy a szovjet-orosz katonai küldöttség vasárnap elhagyta a litván fővárost. Ez a bizottság a kölcsönös segélynyújtási szerződéssel kapcsolatos előkészítő megbeszéléseket végezte el Kaunasban.

VILNÁT MEGSZÁLLTAK A LITVÁNOK.

Vilnából jelentik: Vasárnap délelőtt megtörtént a város hivatalos átvétele litván részről. A litván kormány Smetona államelnökkel csak jövő vasárnap vonul be a városba. (Dunaposta.)

Moszkvából jelentik: (Dunaposta.) Vilná-

nak litván csapatok által történt megszállása alkalmával Cernius, litván miniszterelnök Molotovhoz intézett táviratában kifejezésre juttatta a litván nép halálját Oroszország iránt, a régi főváros visszaszolgáltatásához nyújtott támogatásért. Molotov, külügyi népbiztos válaszában azt a megjegyzést juttatta kifejezésre, hogy a szovjet-litván barátság megszüntetése a jövőben is a béke ügyét fogja szolgálni.

AIÁRTAK A NÉMET—LETT VISSZAVÁNDORLÁSI EGYEZMÉNYT.

Berlinből jelentik. Az utóbbi három nap alatt ismét 2000 visszavándorló érkezett Észtországból és Lettországból Danzigba és a környékbeli kisebb kikötőkbe, ahonnan tovább szállították őket Németország belseje felé.

Rigai jelentés szerint Absitís lett igazságügy-miniszter és a rigai német követ ma délelőtt írták alá a lettországi németek visszatelepítéséről szóló német—lett egyezményt. (Dunaposta.)

ÚJABB BEHÍVÁSOK SVÉDORSZÁGBAN.

Stockholmból jelentik: (Dunaposta.) A svéd kormány az ország megerősített védelmi készségének keretében újabb négy évfolyamot hívott be.

IRÁNNAL TÁRGYAL A SZOVJET.

Rómából jelentik: (Dunaposta.) Teheráni jelentés szerint az irani parlament 12-ik ülésének megnyitása alkalmából a sah trónbeszédet mondott. Bejelentette, hogy ezidőszent tárgyalások folynak Iran és Szovjetországnak között. A Szovjet különböző kívánságokat terjesztett az irani kormány elé.

A parlament megnyitása előtt a kormány benyújtotta lemondását. Az uralkodó Dafari eddigi külügyminiszert bizta meg az új kormány megalakításával.

Nyugodtan telt el a cseh évforduló

Prágából jelentik: (Dunaposta.) Az egykori cseh állami ünnepnap alkalmával a védőnők területén a lakosság általában véve nyugodtan viselkedett, valamennyi gyárban dolgoztak. Eltekintve kisebb incidensektől, csak Prágában kísérelték meg különböző politikai csoportok által felzigatott fiatal emberek, hogy a rendet és

a nyugalmat megzavarják. Munkások nem vettek részt a tüntetésben. Nagyobb csoport fiatalok gyűlt össze a Vencel-téren, de a cseh rendőrség szétzórta őket és gondoskodott a rend és a nyugalom helyreállításáról. Néhány zavargót őrizetbe vettek. Az uccai forgalmat a tüntetés nem zavarta meg.

Az orosz csapatok Besarabiába való bevonulását erélyesen cáfolja az orosz távirati iroda

Bucurestiből jelentik: A Rador félhivatalos román hírszolgálati ügynökség a következőket jelenti Moszkvából:

A szovjet orosz sajtó közli azt a táviratváltást, amely a TASS ügynökség és a Reuter hírszolgálati iroda között folyt le. A TASS ügynökség október 27-én az alábbi szövegű táviratot kapta Londonból, a Reuter ügynökségtől:

„Koppenhágai közlés szerint az orosz csapatok tegnap este behatoltak Besarabiába. Kérjük a hír megerősítését, vagy cáfolatát. Reuter”.

A TASS iroda a következő választ küldte:

„A Koppenhágából kapott jelentésük nemcsak a szó valódi értelmében vett kitalálás, hanem cinikus provokálás. Kérjük nyomban közöljék velünk, hogy ez a közlés milyen hírforrásból érkezett. TASS.”

A Reuter válasza így hangzott:

„A jelentést, amelyet nem tettünk közzé, hozzánk Koppenhágából, oda viszont Amszterdamból érkezett. Reuter”.

PREDEAL EGÉSZSÉG
modern menhelyt nyújt Önnek
Foglaljon szobát!

Telefon: București 5.29.24. — Predeal
Tulajdonos: **ALBERT B.**

MENEKULT KUTYA

Sok mindenféle történetet hallani szegény gyel menekültéről. Van közte borzasztó is, kon is vegyesen.

A komikus fajtából az a történet kapta legjobban a figyelmemet, amely a lengyel kúriáról szól. Ez a kúria bíró meg jelent ott, szállását kiosztották neki és így szült:

— Kérem, én menekült vagyok és jól tudom, hogy csak hálásnak szabad lennem s nem nagyon a szállásban válogatnom. De talán nem szerénység, ha mégis azt kérem: ne kelljen azzal egyedül aludnom, akik én itélem haldrá.

Mert úgy volt, hogy a németek mindent erőre jött bombáitól a fogház is felrobbant valójuk lengyel városban. Annak lakói kiszabadultak és nem volt, aki összefogadja őket. Menekültérek ők is. Akiközöttük elítelt, aki kivégyvárt. A menekültek viszontagságai összesodorták alá a bírót, aki elítelte.

Lehet, hogy meg se történt az egész és csak találtak. Mindegy: a helyzet, mint téma megletett.

De mondandómra térék. Nemrégiben vendé volt. Kutyaival állított be hozzám.

— Mi az, neked kutya van?

— Dehogyan van. Az utcán csatlakozott hozzám tudom lerézni.

Középtermetű kutya volt, bodros fekete. Ugyancsak, hogy egy uszár és puli friggéből a mazhatott korcs. Ahogy lakásomon körülvezet megtartotta az első szemlét, felfedezte tucaly mult kutya párnáját, amely még mindig ott régi helyén. Azt azonnal birtokba vette. Letédtet s eladott. Roppant fáradt lehetett szegény. dégen elment, a kutya nem volt szívünk felköt. Egyszerűen itt ragadt.

Mindenféle okból én most nem tarthatok kutyaügyekkel utána nézni, miéltű kutya ez. Szó a rendőrségen és hirdetést tettem közzé. Egyszerűen figyeltem a nálam rekedt állatot, hátha elmagaró valamit, ami nyomra vezet.

A kutya kedvesen viselkedett; meglátszott, hogy eddigi gazdájának szeretettel bánt vele. Nagytartózkodásra ívássalom alját választotta, oda lyehkedett a lábomhoz, mikor dolgoztam. Külön gyakra nyöszörgött gazdájának után, de viszont s melláthátán igyekezett szerény és alázatos le és mennél kevesebb bajt okozni.

Beszélni próbáltam vele. Vannak szavak, a lyeket minden városi kutya ért. Például „sétál”. Ha ezt hallja a városi kutya, azonnal izgatottan szüldök, hogy levigye. Ez nem mutatott semmitást a szóra. „Idegyere”, ez sem értette. Egyéb kismert kutya szavakat sem. Rövidesen megállapíthatam, hogy nem tud magyarul. Aztán ugyanezeket szavakat mind megpróbáltam németül. Semmi hatékork betoppant hozzám Feri barátom. Való eszembe jutott.

— Ugyan Feri — mondom neki, — te tud lengyelül. Próbáld már lengyelül szólni ehhez a tyához.

Feri maga elé vette a kutya és beszélni kezd hozzá. A kutya egyszerre, mintha megholnd volna. Hétrét görbítette derekát nagy izgulalmú feszülten figyelte a beszédet, csaholt, tombolt. N is lehetett másképpen: a kutya lengyel menekült ty volt, ki tudja, milyen messziről jött a gazdával s hol maradt el tőle a fejvesztett pánikban. A lengyel beszéd még azzal a hatással is v a kutya, hogy egyszerűen játszott akart. Mind módon készítette, hogy játszó vele. Belemente Ugy kifárasztott, hogy nehéz lett volna megmondani melyikünk líleg jobban.

Néhány napig volt nálam, akkor sikerült ellyeznem egy kutya kedvelő úri családnál, ahol m négy kutya volt. Négy kutya, vagy öt, az már min egy. Azt hallom, nagyon megszerették. Sőt jobbk megkedvelték a jövőnényt, mint az eddigi négyet. Most már ő a kedvenc.

Már sajnálom, hogy nem maradhatott nálam Jókai jár az eszemben, aki „A mi lengyelünk”-írta. Kár, hogy az ember nem ért lengyelül a nyelven. Ettől a névtelen kutyától bizonyosan s érdekes lehetne hallani.

Vagy tán jobb nem is hallani az ilyet.
Harsányi Zolt.

Nyugaton a helyzet még mindig változatlan

Miért nem támadnak a nyugati fronton. — Az elbujatott kis beton-erődök lehetetlen megostromolni. — a légi harc nem dönti el a háboru sorsát

A nyugati nagyhatalmak szept. 3. óta hadi állapotban vannak a III. Birodalommal és mégis nyolc hét alatt egyes kisebb felderítő csatározásoktól, tapogatózástól alárendelt erővel a „senki földjén” és jelentéktelen légi összecsapásoktól eltekintve nem történt semmi különösebb esemény.

A világháború befejezte után az egész világ katonai szakirodalmá pálcát tört az állásharcok felett s a gyors, a mozgó háborút kívánta és jósolta, miközben egyes szakemberek, mint Douhet olasz, Fuller angol tábornok és mások a döntést a repülőök tömeges bevezetésétől várták, míg a szárazföldi és tengeri haderőknek csak defenzív szerepet szántak.

És ezzel szemben azt láttuk, hogy a franciák a keleti és északi „határok biztosítására” 1930—34. években óriási költséggel kiépítették a technika minden vívmányát igénybe véve a híres „Maginot-vonalat”, míg a németek alig másfél éves megerősített munka után szintén határai védelmére az idén fejezték be a világhírű „Westwall”-t, 600 km-nyi kiterjedésben.

Amíg azonban a Rajna, illetve helyenkint 15 km-re a határ mentén húzódó Maginot-vonal tényleg egy nagyjában összefüggő, a terephez simuló vonalat alkot, számtalan oldalazó és kazamatákban páncélbeton tömbökben levő távol- és közelharc-ütegből áll, hatalmas akadály és aknamezőkkel az arcvonal előtt, addig a német „Westwall” egy 50 km mély ségben megerősített „határsáv”, melyben az akadályoktól, aknamezőktől eltekintve a 600 kilométer hosszúságban 22.000 darab kitünően rejtett különböző kisebb-nagyobb beton- és páncélművet építettek be, úgyhogy ezek minden irányban támogatni tudják egymást. Sokszor nincs is kilövésük előre, hanem csak oldalt a szomszéd művek elé, míg az ő előterüket valamelyik, harmadik szomszéd-ságban, egy terepráncban elbujatott „Befonbunker” géppuskák végzik. Amellett oly kitünően álcázták az egyes kis támpontokat, hogy ezeket még a repülőgépekről sem lehet mindig lefényképezni. A megerősített védelmi sáv mögött még 100 km. mély légvédelmi zónát találunk.

A francia Maginot-vonalak, erődeinek, ütegeinek mindig egy-egy nagyobb vár, mint „mag” add bizonyos támaszt. Az első sorban ott találjuk pl. a modern vagy modernizált várakat, mint Belfort (erre támaszkodik a déli szárny), Strassburg, Bitsch, Didenhofen, Longwy.

E mögött a Maginot-rendszer mögött mint II. vonalat, egyes erődesoportokat, illetve várakat találunk; Lyon, Besancon, Epinal, Toul, Verdun stb. míg Dijon, Langres, Reims, La Fère, Laont stb. a III. vonalat alkotják. A II. és III. vonal erődményei részben azonban elavultak, csak az akadály-öveket építették ki.

Ugy a német, mint a francia védelmi vonalak „megrohanása” katonai öngyilkosság lenne. Ezek leküzdése sok időt és még több anyagot kíván. Nézzük a földi leküzdés lehetőségeit. El kell mindenek előtt pusztítani egy hatalmas akadály-övet, mégpedig nemcsak a gyalogság, hanem a tankok számára is. Utána legalább helyenkint meg lehetőségek mély aknamezőre fogunk bukkanni, me-

lyeket hatálytalanná kell tenni, mielőtt megközelítésről szó lehet. Akkor tudunk csak a terepen elrejtett fészkek, bunkerek, páncélozott és beton erődök, kazamaták leküzdéséhez hozzáfogni. Ezek azonban egymással és hátra a tartalék állásaival mélyen a föld alatt futó utak, vasutak segítségével összekötöttesben állanak.

Az akadályöveket, aknamezőket a nehéz tüzérség tömegtüzével bizonyos időn belül, nagy löszer árán tönkre lehet tenni. Másként áll azonban a helyzet a kis és veszélyes, alig megfigyelhető beton erődök, bunkerek leküzdésével. Egy ilyenben sokszor csak 1—2 géppuska, gépágyú van néhány emberrel, de minden lövetés ellenére még napok múlva is meg fogják tenni kötelességüket.

Egyes szakmunkák jelentései szerint 500—1000 lövésre — 15 cm-en aluli ürméret szöbe sem jöhet — lesz szükség, hogy egy ilyen kis támpontot tönkre lehessen tenni! Még nehezebb lesz a helyzet a több méter mélységben elhelyezett erős bentömbökben és nehéz páncélkupolákban levő lövegekkel szemben. A 42 cm-es löveg gránátja is csak 1—1.30 m-nyire hatol be a betonba, páncélba, míg a földbe 12 m. mély lyukat vág. A franciák 52 cm-es tarackjának becsapódási energiája is csak 8000 métertonna, vagyis a modern beton kazamaták összerombolásához egy ilyen óriási lövedék találatla nem elég. Marad tehát a pergőtűz. A világháborúban néhány óras, legfeljebb egy-kétnapos pergőtűz után indultak a csapatok a támadásra és noha az ugynevezett „Grosskampff” alatt a védelmi állások 1 méterére — elméletben — 70 tonna acél-lövedék zuhdott le, mégis megszólaltak itt-ott a rejtett géppuskák — melyeket azonban nem óvtak annyira, mint ma — s a roham megheiusult. Ma esetleg többnapos pergőtűzre lesz szükség — egyes szakírók kilométerenkint 1000 ágyú hatásával számolnak. Saját tapasztalatomból tudom, hogy néhány óras pergőtűz is olyan füstöt, port okoz,

hogy semmit sem lehet megfigyelni, így a könnyen megeshetik, hogy a legnehezebb lövegtömegtüze sem tudja majd leküzdni a kitámasztott lövegeket s a roham vérbe fullad, ha sikerül is egyik másik helyen, nagy szélességgel 2—3 km mélységben benyomulni s az ellentámadás nem lenne sikeres, akkor is az 50 km mély támadások a támadások ismét csak újból és újból dődhethetnének, illetve folytatódhatnának; a meg-elkődösítés felhasználásával.

A védőállások megpuhítására a tüzérséget megtűzhen kívül, az aknaháborút és a repülőök használnák.

Sokan azt kérdik, miért nem vetették be a repülőgépek légihaderőket?

A különböző külföldi szakmunkák szerinte nemetek és az egyesült angol-franciák légihaderő számára néve körülbelül egyenlő. A nagy támadó állatok bombázóinak pl. a Ruhr-vidékre a leghálásabb célt képeznék. Persze számítani kellene retorziókra. De egyenlők lévén az ellentámadás egyik fél sem óhajta légiflottaívá tenni, mert a légihaderők — ellentétben a szárazföldi seregekkel, — a legrövidebb idő alatt, két órában belül, nagy légi csatában megsemmisíthetnek. A pilóták, a gépek pótlása igen nehéz tevékenység a repülőök bevezetése a nevezett védelmi vonalak bombázására — bár eredménye a jól rejtett repülőök ellen éppoly kétséges, mint a tüzérség gránátjainak hatása — szintén igen káros vállalkozás. Könnyen a légi fölény elvesztése kerülhet.

A légi gyalogság ledobását gépekről a repülőök hátába, a légi haderők teljes bevezetésére csak az a fél fogja megkockáztatni, mely a fölényt már magának biztosította. A demokratikus államok a repülőgépek fokozottabb gyártásával dolgoznak a számbeli túlsúlyt megszerezni, úgy mitván, hogy az idő nekik dolgozik...

A világháborúban Przemysl hősi védelme esetét, mert körülzárva kiéhezették. Verdun csak észak és kelet felől tudták elzárni, a mögötti szögéből mindig segítséget kaphatott, feladat meg is felelt.

A mai modern védelmi vonalak ostromlása főbb nehézsége, hogy területásvók, — melyek szárukkal állandóan összekötöttesben vannak, — kát lehetetlen teljesen körülzárni — a repülőök mozgásáról nem is beszélve.

Hatalmas vihar tombolt az országban

Constantából jelentik: A Fekete tengeren szombaton és vasárnap hatalmas vihar dühöngött. A vihar szombat este 10 óra tájban kezdődött és különösen

a constantai kikötőben horgonyzó hajókban okozott nagy kárt.

Az „Adula” nevű petróleumhajó kénytelen volt a kikötőből nyílt tengerre kifutni mivel veszélyeztetette a többi hajókat is. A Constantában várakozó hajók közül a „Chipka” nevű bolgár hajó, az angol „Miriel” és „Toneline”, a román „Basarabia”, a „Taigete”, „Fassio” és „Antonio C.” nevű olasz hajók és végül görög lobogó alatt futó „Georges Scott” szenvedett súlyos károkat. A Caliacra fok közelében

a vihar egy halászbárkát a szirtrekkhez csapott.

A vízi járműben tartózkodott többek között olasz halászbárka kapitánya is, aki súlyos sérüléseket szenvedett. A vihar a görög partok felé felhívta a hajókat. Számos olasz halászbárka elsüllyedt. Újabb jelentések szerint Caliacra-fok kikötőből elindult több halászbárka sorsáról eddig még semmit sem tudnak.

A szél sebessége óránként 75 kilométeres tengerpart mentén és a síkságon esik az eső. A Kárpátokban pedig valóságos tél van. Sinaiaiban sűrű hó esik, Predealban a hőmérséklet —3 fok alá szállt. A vihar egyes vidékekre nagy károkat okozott. Bucuresti egyes külső részeiben sok ház tetejét a szél leszakította.

Buzau megyében a napok óta tartó eső és a vihar következtében fellépett árvíz okozott súlyos károkat. A Buzaului nevű patak lett

az áradás a hidakat elseperte, úgyhogy sok helyen az összeköttetés megszakadt. A vasuti forgalmat is csak átszállással tudták lebonyolítani. Az áradás következtében

a Buzau és Brassó közötti állami uton is lehetetlenné vált a forgalom.

A leghévesebb vihar Oltenia helységben dúlt, ahol az orkánra fejlődött szélvész háztetőket döntött le. A leszakított háztetők zuhanásukban a villany-, telefon- és távíró vezetéseket leszakították.

A kár rendkívül nagy.

Vasárnap ünnepélyes keretek között felszentelik a Józseffelvén újraépült nyolcvannégy épületet

Bálint József, az Erdélyi Katolikus Népszövetség igazgatója, a helyszínre kiküldött munkálatok vezetőjének jelentése alapján, most már boldog örömmel adhatjuk tudtára minden testvérnek, hogy áldozatkészsége nem volt hiábavaló, mert áll az új Józseffelvén, megépítve a szívek szeretetéből és áldozatkészségéből.

A sok nehézség: a rossz idő, a fuvarhiány, a nagy távolságok legyőzettek s az emberi erős akarat és testvéri szeretet Isten segítségével nagyot alkotott a legnehezebb bizonytalan napjaiban. A hamunak és pernyének már nyoma sincs s kacagó emberek boldogan várják november 5-ét, amikor is hálaadó lelkes és köszönő szívek imája száll az ég felé, az Ur 1939-ik esztendejében, a legválságosabb időben marandókat alkotott az összefogó megegyezés és a testvéri cselekvő szeretet.

Nagy ünnep lesz november 5-ike Józseffelva

életében. Hálaadó áldozat az áldozócsütörtöki áldozati oltáron. Minden magyar testvér szíve hevesebben dobog ezen a napon, hiszen egyszer végre a közös egyetakarás diadalmaszkodott minden emberi kicsinységben és egymással kezelt fogott minden testvér, aki magyarul beszél ebben az országban. Ezért nemcsak a falú ünnepe ez, hanem minden testvér ünnepe is. Az ünnepélyes felszentelés programja a következő: Délelőtt fél tizenegykor ünnepélyes hálaadó istentisztelet a templomban: ünnepélyes nagymise szentbeszéd. Utána körmenet és a falu megáldása. Majd visszatérés a templomba és Te Deum.

Bálint József igazgató jelentése megemlékezik még arról is, hogy az őszi munkaterven kívül leakták néhány jövőben elkészítendő új lakóház alapzatát is és feldolgozták a megmaradt faanyagot a jövőben építendő házak tetőszerkezetének.

Különleges ülőbutorok

szakszerű készítése és mindennemű javítások

Reichardt Gyula

kárpitosnál, III., Bulevardul Carol 13. szá.

Hivatalos német hang a sötétben látók ellen

Aldviselés feladatai mellett élénken foglalja a német sajtót és a közvéleményt az élel-
telis problémája is. Ezzel kapcsolatban a
szocialista párt hivatalos lapja, a Völ-
kerlechner egyik legutóbbi számában a
követi írja:

„Egyre több kora emberek — úgy harmincöt-
től felfelé — állandóan abba a hibába es-
nek, hogy folytonosan összehasonlítást tesznek
ma és a világháború állapotok között. Amíg
megtöbben az így felmerülő összehasonlítást
eredményteljesen zárják le, hogy a helyzet a
háború politikai fronton egészen más fajta
összehasonlíthatatlanul kedvezőbb, — az örökös
vájták újabb és újabb párhuzamokat fedez-
nek az akkori és a jelenlegi állapotok között. És
elegendőbb megtartanák maguknak zavaros,
szövegeiket! Megkönyvezzék a fiatalabb
ot, amely a világháborút nem élte át, ké-
nyűknek emlékei kincsei között és feltá-
rható élményeiket és csalódásaikat azzal
nem szándékozt, részben akaratlan eredmén-
ny a többieket is megingatják bizakodó ma-
nyukban.

„Ez a vélemény, élelmiszerjegyek — mondják —
egy kezdődött! És aztán elmesélik, hogy
kezdődött a dolog 1914-ben és „akarva nem
arra az eredményre jutnak, hogy most is
végződni a dolog, mint 1918-ban. Nem ve-
gy vagy nem akarják tudomásul venni, hogy
ezzen másképp állnak a dolgok. Csak az élel-
misyeket látják — és az éhség szürnyű kísér-
tük falra. Eleinte, mondogatják, még csak
kapni valamit a jegyekre, később azonban
ta véletlenszerű volt, ha a jegyekre kiszól-
galt és végül még a jegyekre nyomtatott
adagok is egyre kisebbek és kisebbek let-
teknek a pesszimista vészbaglyoknak,
ha tudnak elszakadni a múlttól és az utat,
a hit nem akarják tudomásul venni, az új
er beosztás — amely a jelenlegi kontingens-
lezarása után, október 23-tól kezdve életbe
lesz érvényesülést fog okozni: felemelik az
t! Természetesen nem minden adagot és
ndeki számára. De például a gyermekek
elhatározták a vajadag nem is jelentéktelen
t, azonkívül pedig még műmézet is kapnak
t. A nők ujjában pót cukoradagokat kap-
yimölcsbefőzéshez és minden fogyasztó szá-
margarin tömegét helyett a vajadagot fog-
lmi. Az adagok nagysága rá lesz nyomtatva
élelmiszerkártyára, úgy hogy mindenki pon-
toltvashatja, mire van igénye.
nivaló tehát, hogy egyre jobb lesz a dolog!
ha nem lenne is így, még akkor is ha —
gysszer egy későbbi időpontban — egyik,
másik élelmiszerben, egyik vagy másik fo-
si kategóriában egy kis csökkenést követ-
ve, mindig mindenkiről gondoskodnak és so-
t fognak beállni azok az állapotok, amelyeket
n látók visszaemlékezéseik során oly elősze-
lő idéznek.

„Egyenesen a gazdasági élet szabályozásával
latban egy másik helyen többek között a kö-
ket írja a Völkischer Beobachter:
A birodalmi gazdasági kamara vezetője fel-
sintezett a gazdasági körökhöz, amelyben han-
ja, hogy a szerződések tiszteletben tartása
alapelve, amely a háborús időkben is előfel-
la gazdasági élet rendezett menetének. Bármí-
a hájtāju megkötött szerződést a legpontosabban
teni kell. Senki se kísérelje meg a körülmé-
megváltozására, vagy a számára beállott gaz-
t nehézségekre való hivatkozással kötelezett
teljesítése alól kivonni magát”.

**KÜLÖNVONAT BUDAPESTRE
UTLEVÉL NÉLKÜL**

csak személyazonossági igazolvánnyal. — 1939. november 8—14-ig. Részvételi díj: Lei 1900.
A budapesti szálloda és kirándulások költsége leiben fizethető. Utolsó jelentkezés: 1939. no-
vember 1-én délig.

Beiratkozások a
„WAGONS-LITS//COOK“

menetjegyjérodában, Temesvár, I., Bul. Regele
Ferdinand, Bánáti Bankgyesület palota.
Telefon: 38—04.

**Az idegen állampolgárok tartózkodási
engedélyét Bucurestiben vizsgálják felül**

Megállapították az idegen ellenőrzés új rendjét

Bucurestiből jelentik: Az új közrend-minisz-
térium vezetője, Marinescu Gabriel tábornok a
hivatalos lap utolsó számában részletes utasítá-
sokat tett közlé az idegen ellenőrzésére vo-
natkozólag, megállapítván, hogy ennek az új
minisztériumnak a megszervezése folytán a
szabályok kiegyesíthetése vált szükségessé a szol-
gálat rendje érdekében.

Az idegen ellenőrzés a fővárosi rendőr-vezér
igazgatóság közvetlen és kizárólagos ellen-
őrzése és a vezérigazgató közvetlen felelőssége
alatt áll, míg a végrehajtás a fővárosi rendőr-
kveszturán, a sziguranca vezetése alatt áll.

Csak azokat a tartózkodási engedélyért
előterjesztett kérvényeket fogadják el és inté-
zik el, amelyeket az érdekelt személyesen, vagy
törvényes meghatalmazott utján adott be, vagy
postán küld a hivatalhoz. A más uton érkező
jelentkezésekről a közrend minisztériuma a leg-
szélesebb körben nyilvánosságra hozandó jegy-
zékét állít össze és tesz közzé evvel a felirattal:
„Azoknak a névsora, akik az idegen-ellenőrző
hivatalnál kijárással foglalkoznak.”

A külföldi követségek megkereséseit alatt-
valóik érdekében hivatalosan iktatják és figye-
lembe veszik.

A központi idegen-ellenőrző hivatalnál ikt-
tatott rendeznek be ezen ügyek részére és itt
lehet akár személyesen, akár posta útján érte-
sítést kapni a sürgős elintézésről.

Minden szabályosan iktatott kérelmet köz-
vetlenül a rendőrségi vezérigazgatónak, a si-
guranca igazgatónak és a fővárosi rendőrség
prefektusának adnak ki elintézésre és
csak is ezek jogosultak a felülvizsgálatra
és határozat hozatalra.

Az elintézésnél a következő szempontok
érvényesülnek:

Foglalkozást üzőknél: amely foglalkozá-
sok a munkaügyi minisztertől függenek, ennek
a minisztériumnak előzetes engedélye és a nem-
zetgazdasági minisztérium véleményezése szük-
séges, más foglalkozásoknál

az illetékes minisztérium véleményezése kell.
Ha valamelyik minisztérium tiltakozik, akkor a
kérvényt el kell utasítani. A rendőrzézigaz-
gatóság és a fővárosi rendőrprefektus azon-
ban akkor is elutasíthatja a kérelmet a közrend és
biztonság érdekében, ha a minisztérium kedve-
zően nyilatkozott.

Foglalkozást nem üzőknél: a kérvényeket
a többi minisztérium megkerdezése nélkül, az ál-
lamközi szerződések figyelembe vételével inté-
zik el.

Az érvényes utlevéllel érkezett idegenek,
akiknek a vízuma 30 napnál rövidebb tartóköz-
dásra szól, a határon belépésüktől számítandó

30 napi meghosszabbítást kérhetnek a helyi
rendőrségi, vagy közigazgatási hatóságtól. A
kerületi rendőrségi felügyelők árja származási
és az országban lételepedni nem szándékozó ide-
geneknek az első 30 nap lejárától számított
30 napot engedélyezhetnek. Kivételt képeznek
azok, kiknek a közrend minisztériuma adott
meghatározott időre engedélyt az országba be-
lépésre, mert ezeknek nem adható meghosszab-
bitás.

**Minden további meghosszabbítási kérelmet a
rendőrzézigazgatóság intéz el,**

illetve a főváros részére az ottani rendőr-pre-
fektúra. Egy évnél hosszabb időre nem lehet
tartózkodási engedélyt kiadni. A rendőrzé-
igazgatóság és a fővárosi prefektúra

**hетенként kimutatást terjesztenek a köz-
rend minisztériumához az általuk kiadott
engedélyekről.**

A belügyminisztérium által már régebben szer-
vezett miniszterközi bizottság ezután is meg-
marad és a közrend minisztériuma mellett mű-
ködik tagjai ennek a bizottságnak a bel-
ügynek, a nemzetgazdaságnak és a külügynek
az államtitkárai. A bizottság titkára a rendőr-
vezérigazgatóság sziguranca igazgatója. Ennek
a bizottságnak a hatáskörébe tartozik minden
kiadott tartózkodási engedély elismerése a heti
jelentések alapján, ugyszintén a kérelmek kap-
csán előterjesztett minden fajta panaszok fel-
lülvizsgálása és elintézése.

Az itt közölt rendelettel egyidejűleg
megjelent a közrend minisztériumának ki-
nevezési rendelete is.

E szerint a miniszterközi bizottságba a belügy-
minisztérium részéről Marinescu Viktor és Mä-
rinescu Teodor, a nemzetgazdasági miniszter-
iumtól Maria Emil, a munkaügyi minisztérium-
tól Georgian Mihail, a külügyminisztériumtól
Lahovary Emil államtitkárok, illetve meghatal-
mazott miniszter vannak kinevezve, elnök a
belügyi államtitkár úgy is mint a közrend mi-
nisztériumának a megbízottja, titkár Negules-
cu Eugen sziguranca igazgató, aki a folyó ügye-
ket az elnök helyett aláírja.

CORSO mozgó

Csak három napig látható:

Katia

Bibescu Márta hercegnő regénye után ké-
szült film. A főszerepben:

Danielle Darrieux

Legújabb Metro-Goldwyn hirdó:

**Legfrissebb harctéri
felvételek!**

**Harcok szárazföldön,
vizen és levegőben!**

Awindsori herceg a fronton!

**Szász Pál dr. személyében első ízben kapott képviselést
a magyarság a legfőbb gazdasági tanácsban**

getoianu miniszterelnök ismét kihallgatáson fogadta a Népszövetség vezetőit

Kolozsvárról jelentik: A magyarság vezetői az
últ hét folyamán tovább folytatták a kormány-
szákkal már előbb megkezdett tárgyalásait.
Szeptember 21-én beadott memorandum anyagán

megbeszélés tárgyát képezték az azóta bekövet-
kezett magyar vonatkozású események is.

„Egy napos bucurestii tartózkodás alatt Bánffy
Miklós szenátor, a Népközösség elnöke, Szász Pál
dr., Bartha Ignác dr., és Soós István dr. ország-
gyűlési képviselők, kihallgatáson jelentek meg Ar-
getoianu miniszterelnöknel, Dragomir kisebbségi és
Marinescu Frontminiszternél. Bánffy Miklós ezenki-
vált hosszabb megbeszélést folytatott Iamandi igaz-
gatóval.”

ságügyi miniszterrel, majd Szász Pál dr.-al együtte-
sen felkeresték Gafencu külügyminisztert is.

Jelentették, hogy Szász Pál dr.-t, mint az Er-
délyi Magyar Gazdasági Egylet elnökét a napokban
az ország legfőbb gazdasági tanácsának tagjává
neveztek ki. Húsz éves kisebbségi életünkben
ez az első eset, hogy az állam gazdasági életét
irányító legfőbb bizottságban magyar ember is
helyet foglal.

Szász Pál dr., mielőtt új minőségében megkezdne
népünk gazdasági érdekeit képviselő munkáját, ud-
variassági látogatást tett C. Anghelcsunál, a ta-
nács helyettes elnökénél s a bizottság tagjainál.

Bensőséges ünnepek között ülték meg a temesvári evangélikus templom felépítésének száz éves fordulóját

A meghatározó hitűségnek és a páratlan egyházzseretnek meghatározó megnyilatkozása volt a temesvári evangélikus egyház jubileumi ünnepe, amelyre áhitatos hangulatban gyűlt össze vasárnap délelőtt az egyházközség híveinek nagy serege, hogy hitet tegyen a templom felszentelésének száz éves jubileuma alkalmából Istenhez való hűségéről és a templomépítő ősök iránt érzett hálátelt kegyeletéről. A fagyos őszi szél és a hideg eső ellenére zsúfolásig megtelt a belvárosi templom és a tiz óra körül kezdődött ünnepi hálaadó istentiszteleten Wachsmann Alvin dr. főorvos, az egyház általános népszerűségű felügyelőjének vezetésével megjelent a presbiterium testületileg és az egyházközségnek több száz tagja. Az evangélikus leányegylet ezen alkalomból Közszeghy Arankával az élen a templomot gyönyörűen feldíszítette és ünnepi köntöst adott a jubiláló Isten házának.

ÜNNEPI ISTENTISZTELET

Az emlékünnepeket istentisztelet nyitotta meg és ezen Argay György esperes, vezető lelkész német nyelven hirdette az igét. Lendületes szavakkal szólott az Isten iránti hűségéről, amely száz éven át a gyülekezetet körülvette és a kicsiny kezdetből egy szép, élő, munkás gyülekezetet teremtett. Felhívta a megjelent híveket, hogy Isten iránti hálából tegyenek vallást ezen hűségéről és a gyülekezettel együtt elmondta az apostoli hitvallást. Magasztos és felemelő jelenet volt ez, amely a gyülekezet minden tagját szíve mélyéig meghatotta.

Az ünnepi istentisztelet keretében ezután jubileumi díszkönyvülés következett, amelyen Wachsmann Alvin dr. felügyelő és Argay György esperes elnöklelte mellett az egyházközség adózott a templomépítő ősök emlékének. Wachsmann Alvin dr. lelkész beszéd kíséretében nyitotta meg a könyvülést, magyar és német nyelven szólva a hívekhez. Többek között ezeket mondta:

A DÍSZKÖNYVÜLÉS MEGNYITÓ BESZÉDE.

— Templomunk fennállásának századik évfordulójához közeledve, talán még sohasem szállott fohászuk az „Erős vár a mi Istenünk” hangjai mellett olyan áhitatosan a magasba, mint ez év szeptember tizedikén, templomunk újból való felszentelésének bensőséges egyházi keretek között végbement ünnepén. Mintha csak a múlt emléke elevenedett volna meg gyülekezetünkben, mintha a gyülekezet minden tagja akaratlanul is érezte volna, hogy az 1830. év ugyanezen napján esett először komolyabban szó ezen templom építésének szükségéről.

Már az 1800-as évek elején volt egy kicsiny evangélikus egyházközség a Bánság metropolisában,

de először csak, mint a lieblingi gyülekezett fiókja és csak néhány év múltán önállósította magát és a saját erejéből, minden külső segítség nélkül építette fel paplakját és evvel egyetemben egy imatermet is, amelyben hirdethették már Isten igéjét. De mivel a luteránusok száma elenyésző csekély volt és a másik protestáns hitfelekezet, a reformátusok, sem tudtak volna önállóan egy egyházközséget fenntartani,

Közösen építették fel az imatermet

és évek hosszú során át a leggyönyörűbb egyetértésben dicsérte Isten három nyelven is a gyülekezet.

— Amidőn 1830. szeptember 10-én beiktatták a gyülekezet új papját, Karner Vilmos fiatal lelkész személyében, ez a fiatal lelkész már beiktató beszédében hangoztatta elsőnek komoly formában egy templom építésének szükségét. Szava nem volt a pusztában elhaló szó, mert nemsokára ünnepélyes keretek között letehettek az építendő templom alapkövét. Evvel azonban a templom még korántsem volt meg, hiányzott ugyanis az építkezéshez a legszükségesebb kellék, a pénz, mert az egyházközség a saját erejéből nem is gondolhatott eredményre, hiszen

már akkor is a város legszegényebbje volt.

De bizott Istenben, hitelt adott lelkész szavának és a példabeszédes evangélikus vitalitás emberfeletti erőt adott a kicsiny csapatnak. Nekifogtak a gyűjtésnek, azonban ez már az elején óriási nehézségekbe ütközött, mivel

az általános gyűjtésnek elébe vágott az akkori uralmon levő Habsburg-kamarilla tiltó rendelete.

A kamarillának ugyanis nem volt érdeke, hogy a nagy domináló hitűségnek óceánjában egy szerény kis protestáns egyházközség is élhessen. De még ekkor sem csüggedt el az Istenben bízó kis gyüle-

kezet és főleg lelkész papja nem, mert a lehetetlen lehetővé tették. Karner Vilmos lelkész Feldinger akkori felügyelővel együtt fáradságot nem ismerve, faluról-falura, városról-városra vándorolt, kért, könyörgött és gyűjtötte a garast garasra. Isten megsegítette őket, a templom felépülhetett és

1839 szeptember 27-én leirhatatlan boldogsággal szentelhetők fel ezen Isten házáat,

amelyben most már egy évszázadon át hirdették Isten igéjét.

— Egy évszázadon át gyülekezetünk igen sokszor volt megtámadtatásoknak és megpróbáltatásoknak kitéve, de sohasem csüggedt el, sőt annál inkább erősödött és forrott össze az egységben és mindenkoron győzedelmesen harcolt, ha kellett hitéért. Hihetetlen áldozatokat hozott ez évszázadban a templomért. És most, amidőn a templom fennállásának századik évfordulójához közeledett,

Isten ismét egy fiatal, lelkész és tetterős lelkészt küldött Argay György személyében egyházközségünk élére,

akinek kezdeményezésére gyülekezetünk hihetetlen áldozatkészsége mellett öreg templomunknak új öltözeteket adhattunk és mindazt, amit az idő vasfoga elmorzsolott, újjal pótolhattuk és így ma büszke bol-

Kegyelet az ősök iránt

A nagy lelkesedéssel fogadott ünnepi beszéd után Argay György esperes felolvasta a templomépítés részletes történetét, amelyet a jubileumi emlékünnepe az esperes állított össze és az nyomtatásban is megjelent. Magyar nyelven Stix Károly presbiter, németül pedig Graeser Konrád nyomatta ki és adta ajándékba az egyháznak a kis füzetet, amelyet a megjelentek mindegyike emlékül kapott.

Az emléknapp megörökítésére ünnepélyes nyilatkozatot foglaltak jegyzőkönyvbe, amely egyben az Isten iránti hála kifejezése, valamint az ősök iránt érzett kegyelet megörökítése volt. Az ünnepélyes nyilatkozat hitvallást tett arról, hogy

a gyülekezet továbbra is a régi megdönthetetlen alapon, Krisztus szent evangéliumán akar állni, élni és munkálkodni.

Ezután sor került a templom két oldalfalába elhelyezett, márványból készült emléktáblának a leleplezésére. A táblák magyar és német nyelven megörökítik a templomépítő Karner Vilmos lelkész nevét, a templom építésének évszámát és a mostan elvégzett nagyszabású templomjavítás évét. Wachsmann Alvin dr. elnök néhány keresetlen szó kíséretében a két emléktáblát átadta Guggenberger Lajos egyházigazgatóknak megőrzés és gondozás végett.

ÜDVÖZLÉSEK.

A bánsági evangélikus egyházmegye nevében Takács Andor dr. felügyelő lelkész és biblius tartal-

Grafológiai szelvény,

amelyek ellenben a Déli Hírlap olvasói kedvezményes íráselemzésben részesülnek. Néhány sor kézírás a nem és életkor megjelölésével, a szelvényvel együtt a kiadóhivatalba küldendő, a Déli Hírlap grafológusa számára. Egy íráselemzés kedvezményes

dija **50 leí,** ami levélbélyegben, egy megcímzett és bélyegezett válaszborítékkal együtt az elemzésre szánt kézíráshoz melléklendő. A válaszokat a Déli Hírlap grafológusa zárt borítékban, vagy jelígis levélben adja meg és visszaküldi a kézírást is.

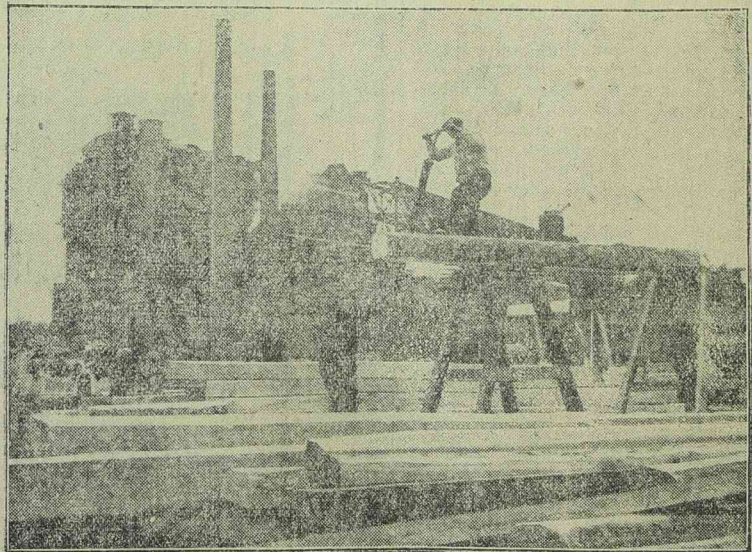
dogsággal léphetjük át a második évszázad küszöbét, kérve mindenható Istenünket, engedje meg, hogy ezen templomban időtlen időkig hirdethessék Isten igéjét és hogy ez a templom a második évszázadon át is úgy álljon szilárdan, mint a szikla a tengerben, amelyet hulláma mindig csak újból tiszára moshat, de le nem rombolhat soha, bizonyosággal, hogy „Erős vár a mi Istenünk”.

mú beszédben üdvözölte a jubiláló egyházközséget és kérte további fejlődésére Istennek gazdag áldását. Az üdvözlés Argay György köszönte meg. Az ünnep méltó befejezése gyanánt a gyülekezet tagjai felállva elénekelték az evangélikus egyház ősi dalát: „Erős vár a mi Istenünk” és ezzel a felemelő ünnepély véget ért.

A templomépítő ősök sírjának megkoszorúzása a kedvezőtlen időjárásra való tekintettel elmaradt, azt november elsejére halasztották, amikor is a presbiterium tagjai kivonulnak a temetőbe és megkoszorúzzák a sírokat.

VALLASOS ESTÉLY.

Az évforduló megünnepléséhez tartozott vasárnap délután a templomban lefolyt jubileumi vallásos est, amelynek áhitattal teljes hangulatában, művészi műsorszámok gyönyörködtették a közönséget, melynek keretében Bojincáné-Kulcsár Juliska énekelt Suciu Ioan hegedűkíséretével, Kessler Ede és Lányi Pál szavaltak, Suciu Ioan pedig orgonakísérettel hegedült. Rendkívül megható és magas szárnyalású volt Debreczeni István református vezető lelkész igehirdetése. Gyülekezeti ének egészítette ki az est műsorát, mélységes lelki élménnyel fejezve be az egyházközség történetében nevezetes napot. (G.)

Hidépítés a felszabadult Posenben. Visszavonulásuk alkalmával a lengyelek felrobbantották a hidakat, hogy így megnehezítsék a német csapatok előnyomulását. A németek a legrövidebb idő alatt helyreállították a hidakat. Képünk a Warth folyó egyik hidjának újraépítési munkálatait ábrázolja. A háttérben a poseni gazgyár épülete.

KÖZGAZDASÁG

Az április 1. előtti hitelnyújtások után teltétlenül jár a 3 ezrelékes illeték?

Konverziós váltók perlésénél a leszállított összeg után jár a fokozatos illeték

A bélyegtörvény értelmezése és alkalmazása föl felmerülő vitás pénzügyi kérdésekben a hivatalos részére kötelező értelmezést ad az időnként meghívott központi bélyegilleték bizottság. A most eljött ülésen két általános érdekű kérdésben döntöttek. Az egyik kereskedelmi hitelnyújtás illetékére vonatkozik.

Az április 1-i törvénymódosítás szerint az ipari és kereskedelmi egymásközi hitelnyújtási ügyleteket akkor esnek a 0.30 százalékos illeték kötelezettség alá, ha a hitel hat hónapnál hosszabb időre szól. Itt merült fel, hogy vajon az ideiglenes, a köztételt kötött hasonló ügyletek is mentesek-e 6 hónapon belül ettől az illetéktől? A régi törvény ugyanis határidő nélkül kötelezett hasonló esetekben az illeték lerovására. A központi bizottság úgy döntött, hogy

az április 1. előtt létrejött hitelnyújtások után le kell róni az illetéket,

a létesülésük idején hatályban volt törvény folytán, akkor is ha hat hónapnál rövidebb időre születtek s már az új törvény idején zárultak le. A másik döntés

a konverziós váltók perlése esetén fizetendő 0.6 százalékos kereseti fokozatos illetékre vonatkozik.

A bélyegtörvény szerint ezt az illetéket a perelt összeg után kell számítani és nem a váltó esetleg nagyobb eredeti összege után. A konverziós törvény folytán a kérdéses váltók csak a törvény szerint leszállított összeg erejéig lévén érvényesíthetők, a központi bizottság kimondotta, hogy a kereseti fokozatos illeték hat ezreléke csakis a konverziós leszállított összegnek megfelelően jár.

Korlátozni kell a kivitel a belföldi árak megvédése végett

Enyhítés a bab kiviteli tilalomnál. A borsót sem szabad exportálni. E nélkül a gabona üzlet.

Mezőgazdasági jellegű országban, mint ami Románia, emelkedő ipari fejlődése ellenére is, természetesen a gazdasági erőforrások egyik leglényegesebb erőssége a termények kivitele. Kétséget ugyan, hogy a nagy külföldi kereslet által létrehozott áremelkedések erősen megterhelik a belföldi fogyasztót és ezeknek csak igen kis része olyan, amely

az áremelkedésekből a mezőgazdának jutó többlet folytán emelkedő ipari fogyasztás nagyobb jövedelmezősége utján kiegyenlített tállalhatson.

A fix fizetésért dolgozó alkalmazottak, hivatalnokok, munkások és szabad foglalkozásúak nagy része, de a háztulajdonból, vagy más kötött jövedelműekből élők, a nyugdíjasok és életjáradékosok nagy tömegei is teljes súlyával érzik az árak emelkedését.

Amennyire kívánatos tehát egy bizonyos hátré a mezőgazdasági terményeinknél hetek óta tartó igen erős export konjunktúra, amely a semleges és készenállás mai helyzetében a pénzügyi egyensúlyt éppen olyan támasza, mint a semleges barátság aláátamasztásának, mégis idejében jött a kormány intézkedése bizonyos kivitelek betiltására s a belföldi tartalékok megfelelő biztosítására.

A bab és a zab után a borsó kivitelét tiltotta be a kormány. Természetes, hogy a minden áron nagy mennyiségeket halmozó külföldi kereslet megszüntetésével a belföldi viszonylatban elviselhetetlen árak maguktól fognak fejlődni ahhoz a magassághoz, ami az ország gazdasági viszonyainak és a fogyasztók fizetőképességének a jelen helyzetben meg felel.

A bab és a zab meglepetésszerűen jött kiviteli tilalma természetesen a tönkremenéssel egyértelmű károkat okozhatott azoknak, akik saját számlájukra vásárolták fel a külföldi kereslet részére az árut és egyik napról a másikra ott állottak, hogy lehetetlen kiszállítani az árut, amelynek belföldi ára természetesen messze elmarad ezek után a külföldi versengés által felhajszolt árártól. A kormány az érdeklített kiviteli szervezet kérelme és felvilágosításai alapján ezt a kérdést is tiszta nemzetgazdasági szempontok szerint mérlegelte és intézte el és a tilalom kiegészítéseként utasította a vámhivatalokat, hogy mindazokat az egyébként kiviteli tilalom alá helyezett terményeket, amelyekről a kiviteli engedély kérése alkalmával okmány-szerűleg igazolja a külkereskedelmi hivatal kiviteli bizottságánál a kérvényező, hogy

DÉLI HIRLAP
automata telefon száma: 28-10

A borsó iránt gabonapiacokon különösen a lucerna s a hüvelyesek iránt mutatkozik érdeklődés. Az üzleti forgalom is javult. A piaci árak a következők: buza 73 kilós 430, ótengeri 400, újtengeri morzsolt 290—300, korpa 320, új zab 380—400, muharmag 400, tökmag régi árú 950, káposztarepce 900, lencse 800, új takarmányára 350, tavasi árpa 450 lei százkilónként. Lóheremag 28 lei és lucernamag 40 lei kilónként.

(=) Az ipari munkaadók céhének küldöttsége a fővárosban. A temesvári ipari munkaadók öt céhének tagjaiból alakult küldöttség hétfőn este Bucurestibe utazott és az egyes minisztériumokban a céhek hatáskörével kapcsolatos kérdéseket intézik el. Sechei Alexandru, az érdekelmezési iparosok céhének elnöke vezeti a küldöttséget és annak tagjai Novac Traian, Ilincea Petru és Gajo Andrei titkár. Kérni fogja a küldöttséget, hogy az ipari munkaadók öt céhe, tagjai révén helyet kapjon a betegpénztárak igazgatóságában, eljár továbbá a deputáció a mérszások részéről az élő állatok után a vágóhidon fizetendő vágatási illeték ügyében is.

(=) A legfelső árelenőrző testület összehívása. A minisztertanács a hivatalos lap utolsó számában határozatot tett közzé, s eszerint a legfelső árelenőrző testület ülésel ezúttal rendszeresen meg lesznek tartva minden hónap 1-én és 5-én délután 6 órakor a miniszterelnökségnél, s ha ezek a napok vasárnapra, vagy törvényes szünetnapra esnének, vagy olyan napra, amikor a minisztertanács ülészik, akkor a rájuk következő napon. A legfelső árelenőrző testület üléseinek rendszeres összehívása által kíván a minisztertanács állandóan tájékozódni a bizottság által végzett kutatások és megállapítások eredményeiről, hogy ennek megfelelően haladéktalanul intézkedhessenek az esetleg felderített szabálytalanságok elhárítása végett.

(=) A belföldi nyers gyapot és pamutfonal feloldása. A földművelési minisztérium kérelmére a nemzetvédelmi miniszter táviratilag értesítette a hadtestparancsnokságokat, hogy a belföldi nyers gyapot és pamutfonalak fel vannak oldva a zárolás alól.

(=) A külkereskedelmi kifizetések bizottsága meg alakult. Bujoiu miniszter elnöke alatt tartott ülésen és megállapította azokat a szervezeti és eljárási szabályokat, amelyeket követni fog az új külkereskedelmi rendszer keretei között.

(=) A bab árjegyzése a kikötők piacain. A babra fennálló kiviteli tilalom folytán a kikötővárosok piacain szombat már nem jegyezték a bab árát, miután ebben a cikkből ügyeltetések nem voltak többé. Erős forgalom mutatkozott ellenben olajmagvakban, borsóban, gabonaneműekben és takarmányban.

THALIA prózai együttese Temesvárott pénteken este megkezdi előadásait.

Szinrekerül:

Pénteken este fél 9 órakor:

Grófkisasszony

Harsányi Zsolt pompás vigjátéka.

A darab főbb szerepeit játsszák: Fényes Alice, Paál Magda, Haáz Joly, Faludy Márta, Feledl Éva, Hegyi Lili, Miklóssy Margit, Benes Ilona, Nagy István, Lantos Béla, Borovszky Oszkár.

A vigjáték III. felvonásában egy temesvári cigányzenekar működik közre.

Szombaton délután 5 órakor olesó helyárrakkal:

Francia szobalány

Deval világhírű vigjátéka. A főbb szerepekben: Fényes Alice, Tóth Elek, Nagy István, Benes Ilona, Borovszky Oszkár, Feledl Éva.

Szombaton este 9 órakor:

Grófkisasszony

Vasárnap délután 3 órakor:

Francia szobalány (olesó helyárrakkal).

Vasárnap délután 6 órakor:

Grófkisasszony

Vasárnap este 9 órakor:

Boldog órák

Puget nagyszerű vigjátékának bemutatója.

HÉTFŐN: A ROMÁN MUNKA ÉS JÓKEDV ELŐADÁSA.

Jegyek a fent hirdetett előadásokra hétfőtől kezdve a színházi pénztárnál kaphatók.

SPORTSEMÉNYEK

A Ripensia döntetlenül játszott, míg a CAMT vereséget szenvedett

A Kárpát FC, AMTE és Gloria CFR sulyos veresége. Pontoszlozkodás Resicán

A nemzeti bajnokságban vasárnap néhány vas-
kos meglepetés is adódott. Annak számít mindenek-
előtt a Venus nagy gólrányú győzelme Nagyba-
nyán, ahol 13 perccel a befejezés előtt négy gólt ru-
gott ellenfele hálójába. A nagybányai csapat ez-
uttal már a második sulyos vereséget szenvedte el.
Az AMTE viszont a múlt vasárnapi jó szereplés
után ugyancsak vesztésként hagyta el a pályát a
Rapid FC-vel szemben. A temesvári csapatok közül
a Ripensia csak egy döntetlen tudott kiharcolni a
Sportul Studentesc csapatától. A Gloria CFR leg-
utóbbi jó eredményei után Kolozsvárott nem birt-
megbirkózni a Victoriával, amely sulyos vereséget
mért rá. A CAMT Bucurestiben játszott és a mér-
kőzés első félidejében vezetett is, azonban végül is
az Unirea Tricolor került fölénybe és megnyerte a
mérkőzést.

Ripensia — Sportul Studentesc 2:2 (1:1).

Az esőtől felázott Electrica pályán izgalmas
küzdelmet vívott a Ripensia a fővárosi diákcsoport-
tal. A temesvári csapat ezen a mérkőzésen jobb já-
tékokat mutatott, mint a Victoria ellen és szinte ál-
landó fölényben volt, de végül mégis csak az utolsó
percekben tudott egy pontot megmenteni. A játék
nyomban Ripensia támadásokkal indult, de számos
jó helyzet kihagyása után csak a 24. percben esett
a vezető gól, amikor Dobay szépen ívelt beadását
Marcu befelje. A gól után a fővárosi együttes ve-
zetett támadásokat és három perccel később Remus
a megzavart Pavlovici mellett kiegyenlített.

Szünet után a Ripensia úgyszólván az egész fél-
időt a Sportul Studentesc térfelén töltötte. A nagy
fölényre jellemző, hogy még a háttédek is kapúra
lőttek. Ez a könnyelmű játék azután megbosszulta
magát, mert a 31. percben Constantinescu Greu
lesen kapta a labdát. Az előrehúzódtól Ripensia vé-
dők leálltak és a bíró jelzését várták. A fővárosi
csapat játékosai is megtorpant, de amikor a bíró
síjja néma maradt, megindult és zavartalanul a
kifutó Pavlovici mellett a hálóba rugta a labdát. A

Ripensia játékosai és a közönség is lest reklamált,
de a bíró megadta a gólt. A Ripensia most fokozta
az iramot és négy perc múlva tizenegyesből Si-
matoc révén egyenlített. Így lett 2:2 (1:1) az ered-
mény és a fölényben játszó Ripensia így adott le
egy pontot. A Ripensia megérdemelte volna a győ-
zelmet, mert jobb volt, mint a Sportul Studentesc
csapata. A védelem megfelelő, a halvesz különösen
a második félidejében hasznosan működött és a csa-
társor a nehéz talajon is sokszor szép összjátékot
mutatott. A Sportul Studentesc csapata szétesően
játszott, de a védelem lelkesen dolgozott. Sokszor
bizony kézzel-lábbal küzdöttek a diákcsoport tagjai,
hogy a rájuk nézve hízelgő eredményt tartsák.

Unirea Tricolor — CAMT 4:2 (1:2).

Elpártolt a szerencse a CAMT csapatától is,
amelyet a fővárosi Unirea-Tricolor csapata 4:2
(1:2) arányban legyőzött. Az első félidejében még a
CAMT vezetett. A második félidejében azután Chiroiu
megsérült és harcképtelen lett. Ezt kihasználta az
obori együttes és a kiegyenlítő gól után még két
góllal biztosította a győzelmet. A CAMT csatársora
a sárban nehezen mozgott. Még így is számos gól-
helyzetet dolgozott ki a második félidejében, de a gól-
lövés nem sikerült.

Gyengén szerepelt az aradi csapat

Rapid FC — AMTE 4:0 (2:0)

A fővárosi vasutascsapat megérdemelten nyert
a mérkőzést, mert végig jobban játszott aradi
ellenfelénél. Az AMTE nagyon gyenge napot fo-
gott ki és minden játékos formáján alul szerepelt.

A játék az első félidejében változatos volt és
csak a 42-ik percben adódik meleg helyzet az ara-
diak kapuja előtt, amelyből Bogdan megszerezte a
vezetést. Egy perc sem telt el és Bogdan megsze-
rezte a második gólt is. Sipos jól szaladt le jobbszé-
len és beadását Bogdan előbb leállította, majd he-
lyezett lövéssel berugta a második gólt.

Szünet után állandósul a Rapid fölénye
már az 5-ik percben gólt ért el. Slivac felszabadítva
rövidre sikerült, a labda Bogdanhoz került, aki s
lövessel juttatja a labdát a hálóba. Ezután Flo
indítja el a labdát. Szépen átjárszik Siposhoz,
rögtön továbbítja Moldoveanuhoz. A fővárosi
összekötő gyenge lövése a hálóba perdl.

Pontoszlozkodás Resicán

Juventus — UDR 2:2 (1:0)

A Juventus resicai szereplése fél sikerrel je-
amennyiben csak egy pontot sikerült megszerezze.
Az UDR ezen a mérkőzésen nem játszotta ki a
kott formáját. Az első gólt Oana beadásából V
canescu fejelte. Ezt König ugyancsak fejessé
egyenlített ki. Niculescu ismét a fővárosiakat
tatja vezetéshez. Az egyik UDR támadásnál K
fejeli a labdát, pontosan Varjassy térdére, on
pedig a hálóba kerül.

Összeroppant a Kárpát FC

Venus — Kárpát FC 4:0 (0:0)

Talán a bajnokság vezetője sem gon-
volna arra, hogy a Kárpát FC együttesét saját
honában ilyen imponáló fölényrel legyőzik. Ez
győzelem a mérkőzés 77-ik percéig kétséges is
mert a honi együttes nagyszerűen küzdött. Elk
azonban a csapat összeroppant és a Venus
dache, Bodola és Barbulescu (2) révén egymás-
négy gólt ér el.

Hengerelt a Victoria

Victoria — Gloria CFR 4:0 (1:0)

A galatii csapat az első félidejében jól tart-
magát, szünet után azonban nem birt ellenállan
Victoria megismétlődő ostromának. Az első f
gólját Muresan szerezte meg. Szünet után Pop
és Martin (2) eredményes.

A nemzeti bajnokság állása:

Venus	8	6	0	2	24	6	12
Rapid	8	5	1	2	23	11	11
Ripensia	8	4	2	2	16	11	10
CAMT	8	4	2	2	14	13	10
Kárpát FC	8	4	1	3	9	9	9
Gloria CFR	8	3	1	4	10	23	7
Sp. Studentesc	8	1	5	2	18	16	7
U. Tricolor	8	3	1	4	9	16	7
AMTE	8	3	0	5	9	13	6
Victoria	8	2	2	4	7	8	6
UDR	8	1	4	3	8	14	6
Juventus	8	1	3	4	10	17	5

RÓZSASZÜRET

IRTA: LIGETI ERNŐ

I-SÓ RÉSZ

1.

A gépkocsik lassítva haladnak, ünnepélye-
sen. A hajókürt szordinosan kürtöl a víz felől.
Finom, aranyos óz pora sziporkázik a leve-
gőben. A bő lombu platánfák is alkalmazkod-
nak az úri hangulathoz.

A nagy tó mellett vezet el a főút, most,
s a déli órákban tele járókelőkkel. Korzóznak,
nézdegélik egymást, csupa nyájas idegen. A
hajókürt most ismét felbűg megelégedetten.
Mintha mondaná: helyes uraim, csak folytas-
sák!

Genfben vagyunk, a szezon elején.
Rendezet adott egymásnak az emberiség.
Bon jour, Monsieur Basdarov!

A fiatal ember kellemes meglepetéssel for-
ditotta a fejét abba az irányba, ahonnan a
kőszöntést sejtette. No nézd csak, hát ő róla
itt is tudnak? ...

Az első pillanatban nem ismert rá a köp-
cös, babkává szemű férfiúra, aki nevetősen hu-
nyorgatott a szemével. De most már ... Igen,
a nevére is emlékszik. Maritain. A Hotel des
Alpes portásza. És egyszerre maga előtt látja,
amint a hallban rátámaszkodik a hosszú álló-
asztalra, kék egyenruhában, fején aranyos
sapkával, ceruzával a kezében. Háta mögött pe-
dig óriási nyitott szekrény, rengeteg rekesz.

Maritain ezúttal fehér apacsinget hordott,
hajadonfővel állott a hirdetőoszlop előtt, feje
éppen az „English players“ szinlapját takarta
el. Ez a fej kerek, meglehetősen kopasz. Ma-
ritain kutyát vezet, apró pines lábatlankodott
a poráz végén és a maga módján ez is részt kért
a tarka közbjátékban.

— Remélem, meg van elégedve a lakás-
sal? — kérdezte jóakaratu könnyedséggel. Ki-
válóképpen — hagyta rá a fiatal ember és
azzal a pillantással, amely az ábrázoló művész-
nek sajátja, felmérte megszólítottját tetőtől tal-
pig. Amit szembetűnőnek látott: Maritain
egyik válla magasabban feküdt, mint a másik;
persze, ennek nem tulajdonított fontosságot.

Bűbájos, uram, én mondom önnek — és
már ott tartott, hogy irigylis is tőle ezt a gyö-
nyörűséget. — Ez nem „hotel“ ... Virágok az
ablakokban, kakukóra is a falon és jár, a leg-
pontosabban, szavamra! És micsoda szag, le-
vendula illat ... Kár, hogy én sohasem élvez-
hetem — fejezte be némi ellágyulással.

— Kőszönöm még egyszer. Akárcsak oda-
haza lennék.

— Ez az, odahaza. Nem a „százötösben“
vagy a „nyolcvanhetesben“. Ó, nem ... Nincs
mit beszélni. Lift viszi fel a harmadik emelet-
re, szobája félhomályos, barátságatlan, ön be-
lép — és el is van temetve. De az én kiesel, cu-
korklakásom ...

— Tudom.

Iván szobát keresett, az összes genfi fo-
gadókat végig járta, nem kapott; így került a
des Alpesbe. Itt sem volt egyetlen üres szoba
sem. Genf már napok óta a népszövetségi tel-
jes ülésre készülődött, a szállodák zsufolásig
megtelttek. Így járt Iván Basdarov Zürichben
is. Megérkezett éjjel háromszáz tizenkettő-
kor. Autón végigszárguldozta a várost, —
szoba sehol. Végül is kisétált az állomásra,
azzal az elhatározással, hogy a legközelebbi vo-
nattal elutazik. Valahova a környékre, akár-
hova. De amikor kiért a pályaudvarra, az épü-
let kapuja zárva, sehol egy teremtet lélek. A
vendéglők, kávéházak redőnye lehúzza. A rend-
őrséghez fordult. — Hja kérem, — mondották
nelki, — most főszezon van. Nem ön az első,
aki így járt. — De én megszakítás nélkül uta-

zok negyvennyolc óra óta. — Honnan já-
— Plovdivból, egyenesen. — Plov... Plov
— csóválta a fejét a rendőrtisztviselő, m
megszánta. Talán itt a pincében Uram, —
variaszkodott. — Az is jó. — De... álljon
rem a tuss alá és adja ide megőrzés céljába
óráját, pénzét, okmányait. — Feltétlenül sz
séges ez? Hiszen csak úgy ruhástól akarok
dülni. — Sokat úgy sem fog aludni. Öt óra
már távoznia kell! A szabályokat pedig be-
tartani, mert ez az előírás. — Akkor inkább
megyek a tó partjára és leülök egy padra.
Sajnálom uram. De lefeküdni, végig dülni,
sem szabad ...

Nyugtalanító éjszaka volt. Regg
gubbasztott a padon, hallgatta a víz csörö-
lését, cigarettázott és dühösen gondolt az
ra, akik most kényelmesen nyújtózkodnak
ágyon. Micsoda emberek élvezik ezt az ang
kényelmet? — hánytorgatta fel magába
képzeletben behatolt hozzájuk, volt ideje. —
pensiók a vénasszonyoké. Mennyi vén
szony mászkál mostanában Európában! De
polgár nászutasok is ide kíváncsoknak. Te
ellátás, ki sem kell bujniok, érthető. A n
szállodák ellenben ... Itt a politikusok, küll
ségek, zsiros kereskedők vitanak. Meg a
kottok. A pénz golfárma sodorja őket. Mi
keressenek „családi“ otthonokban? Úgy
egyiknek, mint a másiknak meg van a v
kosa, hideg-meleg víz, az ágy előtt a papucs
reggel kapirgálhatnak csengők között. Fe
ges civilizáció; csak neki nincs része belő
Persze táviratozni kellett volna szobát
jó előre. Miért is nem jutott az eszébe, h
augusztus harmadegyediké, s a turisták re
özönlenek vissza hazájukba. Ez a legmoz
masabb nap egész Svájcban. Aki ilyenkor
gondoskodik magáról, könnyen hoppon ma
Bármennyire is zsibbadt a lába és a b

Vreséget szenvedett a Gloria

Electrica—Gloria 3:1 (2:0.)

A két csapat bajnoki találkozásából a tevénytársak kerültek ki győztesként. Az első támadásokat a Gloria védelem sikeresen visszavetette. Negyedórai játék után Pantea megszerezte a vezetést, amelyet szünet után ugyancsak Pantea kettőre szaporított. Farkast szabálytalanul szerelik, amiért 11-es jár. Ezt Codrean erősíti. Az Electrica tovább erősít és Pantea sikerült a harmadik gólt is megszereznie. Győztes csapatban a védelem jó volt, a csapó Pantea eredményességével tünt ki. A Gloriban Volentir és Codrean voltak jók.

Foto-Sport Optik

Fotolaboratorium
„Agfa”, „Kodak” és „Voigtlander” gépek és filmek.

A. M. Mülley

Timisoara 1.,
Strada Solderer 11.

Egyéb B-osztályos mérkőzések: CFR—Muriu 0:0, Minerul—Turnu Severini CFR 3:1, Jula—Jula 1:0, (0:0), Tricolor Ploesti—NAC 1:0, Crisana—Victoria 11:1 (4:0), Törökvs—Tul 2:2, Mures—Dragos Vodă 3:0, Craiova FC—Braila FC 5:1, Olimpia—Monopol elmaradt.

Elmaradt a Sparta Chinezul Ilsa bajnoki mérkőzés

Medgyesen vasárnap kellett volna lejátszani a Sparta—Chinezul Ilsa B-liga bajnoki mérkőzést. A meccsből azonban csak tizenkét percet játszottak mert akkor olyan erős jéges szakadt a pályára, hogy az lehetetlenné tette a játék folytatását. A mérkőzés így elmaradt és az egyesületek megegyesve folytatták azt későbbi időpontban játszák le.

A kerületi bajnokság eredményei

Az első osztályú bajnokságban a kizűzött mérkőzések közül csak a Patria—Politehnika mérkőzést bonyolították le, amely 5:5 (4:1 arányban döntetlenül végződött. A második osztályban is csak egy mérkőzést játszottak le. A Fortuna 4:1 (2:0) arányú győzelmet aratott a Cultura ellen. A Victoria—Juventus és a CSHN—Freidorf mérkőzésen többiek nem jelentek meg és így a Victoria és a SHN 3:0 gólaránnyal megkapja a kétpontot.

Parti párás levegő is csúzzal fenyegette, amikor hajnal tájban felemelkedett az átnedvesedett padról és a tőzdepalota előtt friss kiflit vásárolt, határozottan érezte: mégis csak bölcs dolgot, hogy itt van. Felfedező úton. Minden lélegzettel egyre beljebb kerül a svájci világba, a melyről eddig csak olvasott. És végül is... Hát nincs most már rendes szállása, amelyet a portás ajánlott fel neki? „A szálloda megtelt uram. De esetleg nálam... Szent Péter szólhat csak ilyen angyalian a felhőkben kopogató új jövevényhez. Még alig egy félórja, hogy kicsomagolta ruháit, meleg vízzel lemoshatta magát, kibámszkodott a kertbe, ahol a fák éppen olyan összevissza állingáltak és sügtakbúgtak leveleikkel, mint az ő hazájában. Megannyi szabad fa, kantonok földjén a „jogegyenlőség” talajában. Megnyugtatta magát: jó, hogy itt megállhatott és kipihenhetette magát.

Ez volt az első reggel — Genfben. Genf! Vajjon fog találkozni az országnak azzal a bizonyos ősi szellemével? Csak ne olyan módon! Itt senki sem siet — és most tele vidámsággal körülnézett.

Maritain ölébe vette kutyáját és elkezdte gyöngéden simogatni a szőrét.

— Remélem megtalált mindent. Feleségem, amint már említettem, reggel jókor a csokoládégyárba megy, délután háromig van ott, ezalatt nincs, akinek csengessen. Reggelről azonban gondoskodunk, bekészítjük az asztalunkra. Csak arra kérem, valahányszor elnégyszor hazuról, zárja be jól az ajtót és a kulcsot kétszer is fordítsa rá, mert könnyen nyitódik. Különösen télen kell vigyázni, amikor a szegény ember... Vagy talán... nem ismerem a terveit.

Kissé nyugtalan lett az ábrázata és a fiatalember úgy látta, hogy izalmában mind a két válla egy magasságba került.

A magyar nemzeti bajnokság eredményei:

Hungária — Elektromos 5:0 (1:0).
Boeskaik—Gamma FC 3:2 (3:2.)
Ujpest—Kassai AC 1:0, félbeszakadt
Ferencváros—Haladás 4:1 (1:1.)
Törökvs—Szolnok 4:1 (0:1.)
Szeged FC—Nemzeti 5:4 (2:0.)
Kispest—Taxisok 6:0 (2:0.)

Zsengellér sipesonttörést szenvedett a Kassai AC elleni mérkőzésen. Az Ujpest csapata vasárnap a Kassai AC együttesével ellen játszott bajnoki mérkőzést, amelyet az ujpesti csapat nyert meg 1:0 arányban. A mérkőzést félbe kellett szakítani. A mérkőzésen egyébként súlyos szerencsétlenség történt: Zsengellér, az Ujpest válogatott csatárjátékosa az egyik összeszaladásnál sipesonttörést szenvedett. Az egyetlen gólt Kállay lőtte 11-es büntetéből. A közönség hevesen tüntetett a játékvezető ellen, betódult a pályára, így a bíró kénytelen volt lefújni a mérkőzést.

Mi lesz vasárnap? Nemzeti bajnokság: AMTE—Ripensia, CAMT—Kárpát FC, Sportul Studentesc—Victoria, Venus—Rapid FC, Juventus—Unirea Tricolor, Gloria CFR—UDR.

Rádió

KEDD, OKTÓBER 31.

Radio Románia. 12: Időjelzés, vízállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12:10: Déli hangverseny. Radio Románia és Radio Bucuresti. 13: Időjelzés, rádióműsor, sport- és egyéb közlemények. 13:10: Dzsasz lemezek. 14: Hírek. 14:20: Exotikus zene. 14:40: Harmonika zene. 15: Látványosságok, művészeti és kulturális hírek, hírdetéseik. Radio Románia: 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19:02: Szini és filmkrónika. 19:17: Zene különböző hangszereken. Hanglemezek. 19:50: Hírek magyar nyelven. Radio Románia és Radio Bucuresti. 20:20: Előadás. 20:15: Énekhangverseny. 20:32: Enache Busuioceanu saxofonon játszik. 20:45: Hírek. 21: Rádiózenekar. Brahms hangversenye. 22: A bécsi Kreuzer együttes hang

versenye. 22:30: Hírek, sporteredmények. 22:50: Florica Mereută zongorázik. 23:15: Művészlemez. 23:45: Hírek különböző nyelveken.

Budapest I. 9: Hanglemezek. 9:45: Hírek. 10: Református istentisztelet. 11: Evangélikus istentisztelet. 12: Unitárius istentisztelet. 13:10: Hanglemezek. 13:40: Hírek. 14:30: A Rádió Szalónnekar. 15:30: Hírek. 17:15: Előadás. 18: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven. 18:15: Előadás. 19: Közvetítés a Fővárosi Vigadó nagyterméből. 20:15: Hírek. 20:25: Szilády Zoltán dr. előadása. 20:40: Budapesti Hangverseny Zenekar. 22:10: Magyar halál. 22:40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Brahms-szonáta két zongorára. 23:45: Cigányzene. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

Budapest II. 18:45: Mezőgazdasági felőra. 19:45: Francia nyelvtanítás. 20:30: Magyar-országi hallgatóknak. 21: Hírek. 21:20: Előadás. 21:50: Hanglemezek. 22:35: Időjárásjelentés.

SZERDA, NOVEMBER 1.

Radio Románia. 12: Időjelzés, vízállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12:10: Déli hangverseny. Radio Románia és Radio Bucuresti. 13: Időjelzés, rádióműsor, sport- és egyéb közlemények. 13:10: Déli hangverseny. 14: Hírek. 14:20: A hangverseny folytatása. 15: Látványosságok, művészeti és kulturális hírek, közlemények. Rádió Románia: 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19:02: Művészeti krónika. 19:17: Hanglemezek. 19:55: Hírek magyar nyelven. Rádió Románia és Rádió Bucuresti. 20:05: Dombrowsky Victor tábornok, Bucuresti főpolgármesterének előadása. 20:20: Ének hangverseny. 20:45: Hírek. 21: Hangverseny. 22: Énekszámok. 22:30: Hírek, sporteredmények. 22:50: Hegedűhangverseny. 23:15: Könnyű zene. 23:45: Hírek francia, német, angol és olasz nyelven.

Budapest I. 9: Hanglemezek. 9:45: Hírek. 10: Egyházi ének és szentbeszéd. 13:10: A Melles Béla zenekara. 13:40: Hírek. 14:30: Halhatatlan halottak. 15: Halhatatlan művészek hanglemezei. 16: Tarka gyermekdelután. 16:45: A Rádió Szalónnekar. 18: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven. 18:15: Kamarazene hanglemezeiről. 19:15: A Vakok Homérosz Enekara. 19:45: Br. Eötvös József nyugateurópai barátai. 20:25: Sugár V. orgonán. 21: Tarsicius, a vértanú Legenda tíz részben. 22:40: Hírek, időjárásjelentés. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

Budapest II. 20: Olasz nyelvtanítás. 20:30: Az idő szerepe a modern regényben. 21: Hírek. 21:20: Hanglemezek.

— Télen is itt maradok Maritain ur, ugye, így hívják? Berámázott diplomáját láttam a falon.

— Látta már, ő azt is látta — csillant fel Maritain szemé ragyogással. Baselben szereztem a dalosversenyen. — Karnagya vagyok egy...

— Nos, ha megállapodunk, hosszú időre a lakója leszek.

Nahát — gömbölyödött ki a portás arc. Kutyuskája orrán észrevett némi eligazítást, valót, de tekintetével változatlanul a fiatal ember arcán időzött, mintha újabb bizonyosságot akart volna szerezni szándékáról. — Ennek örvendek. Volt egy oroszom, aki három évig lakott nálam. A másik lá...

— Én bulgár vagyok, azaz... tulajdonképpen macedon.

— Macedon — nyújtotta el a szót Maritain, nehezen tudott betelni a gyönyörűséggel, hogy neki egy macedon a lakója. Ami engem illet... én olasz vagyok. Gondolta volna? Ön bizonyára diák, vagy talán?... — Megakadt és mintha észbe jutott volna valami nyugtalanító s széles arcára kis felhő ereszkedett.

Iván nevetett, úgy tetszett, kitalálta a gondolatát.

— Nincs mitől tartania. Tört nem hoztam magammal, a pokolgépeket otthon felejtettem. Tanulni akarok.

— Na, ez derék! Itt Genfben van is mit. Genf „a világ közepe”. A népszövetség, mi? — és jelentősen kacstintott.

— Természetesen.

Jó ideje sétáltak, mindenféléről beszélgettek. Maritain, aki úgy szokta meg, hogy ő hozza csak kérdéseket intézzenek, végre emberére talált, aki előtt úgy istenigazából kibeszélhetette magát. Mi másról cseveghet egy hotelportás, mint a szállodába érkező külföldiekről. Általában nincs jó véleménye róluk. De Baszarov úr bizonyára kivétel... Hiszen az ő lakója, az ő legszemélyesebb lakója, ő mos reá, reggelit ad neki, teát vajjal, zsemmel és egy tojással, úgyszólván az ő gyermeke. Talán három évig ez is itt marad, mint az orosz...

— Fogalmam sincs, hogy mi fogja érdekelni minálunk, de népszövetség ügyekben méltóztassék a legnagyobb bizalommal fordulni hozzám. Feltéve... Dehát hogyan érdekelni! Ön külföldi! Én ugyan sohasem hallgatók oda, amikor a politikus urak tárgyalnak a hallban, tetszik tudni a dolognak ez a része, hogy úgy mondjam, smafu nekem, — de a genfieknek is. Csak költsék el a pénzt, minél többet, érezzék jól magukat és basta! Szükség esetén azonban vannak némi összeköttetésem — vágta ki fennhéjázással, nem minden komikum nélkül.

— Mondja kérem — kapta föl a szót hírtelen (ő ezek a szabálytalan vállak! — gondolta Iván) Nem akar például bejutni a tanácsülésre? Ma szabadnapos vagyok. Elkísérhetem. Ivánnak eddig valóban nem jutott észbe, hogy népszövetségi belépő igazolványok után futkosson. Biztosan megtalálja a módját, ha éppen a „Nagyokra” kíváncsi; de most, nem lévén semmi programja, kapóra jött neki az ajánlat.

Itt van egyenesen a tőzsomszédságban — biztatta a portás. — Nagyon szívesen teszem uram. Pár nap múlva megérkezik Briand úr is Párisból. „Hotel des Bergues”, MacDonald és Henderson. „Hotel d’Angleterre”. Briand urat kiváló szónoknak tartják, bevallom, rám nem tett valami különös benyomást. Elhanyagolt ember, a hamut állandóan elejti, hol a mellényére, hol a szőnyegre. Nem az az úgynevezett mutató ember. De minket genfieket a politika... — legyintett a kezével.

(Folytatjuk)

A LAKÁSÁT TAKARITJA

Hát a szervezete
érdekében mit tesz?

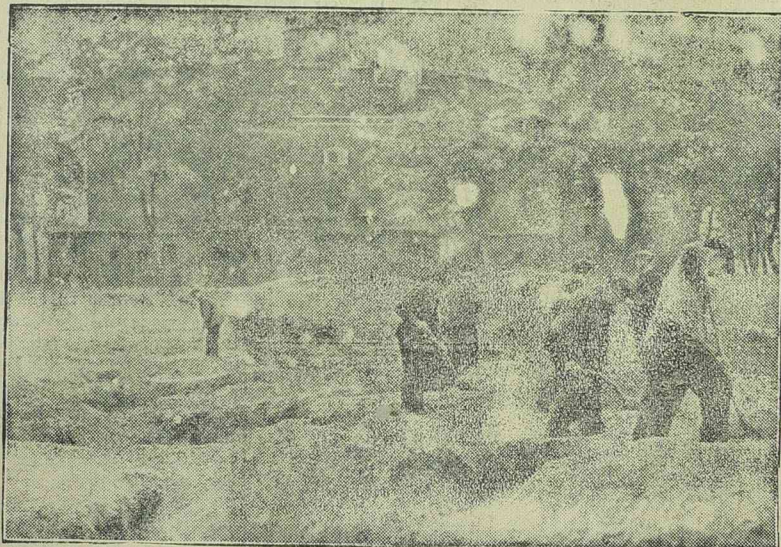
Nagyon sok betegséget elkerülhetnénk, ha rendszeresen „kisepernők” a salakokat és mérgező anyagokat, amelyek teletömik szerveinket és vérünket. Felhalmozódásuk okozza a legtöbb bőrbetegséget, beteges elhízást, reumát, emésztési és vizelet zavarokat és az időelőtti megöregedést. Hirneves professzorok bebizonyították, hogy az Urodonál a szervezet legjobb védelmezője, mert biztosítja a húgysav, urea, okszálsav, coleszterin, felesleges zsiradék és mindennemű salakos lerakódás tökéletes eltávolítását.

URODONAL

kiűzi a mérgező anyagokat a szervezetből

Kapható gyógyszerárakban és drogáriákban

CHATELAIN KÉSZÍTMÉNY. MEGBIZHATÓ MARKA

Eltüntetik a háború nyomait Posenben. Szorgalmat munkások feltöltik a lövészárkokat, melyeket a lengyelek a Radziwill-erőd körül ástak

Színház

Magyar szintársulat
előadásai Temesvárott

A kolozsvári Thalia szintársulat próba-együttese — mint jelentettük — november harmadikán megkezdte tíz napra terjedő vendégjátékát a temesvári városi színházban. A műsora a magyar irodalom legújabb termései szerepeinek és a kitünő együttes előadásában bizonyára megérdemelt sikert fognak aratni. A próbatársulat legkiválóbb tagjai Fényes Alice, Beneghona, Hegyi Lili, Paál Magda, Nagy István, Kovács György, Tóth Elek, Lantos Béla, Borovky Oszkár, Bodó György mellett a temesvári közönség is megismeri most Halász Jolit, Járny Terit, Havadi Nagy Ilonkát, Kovács Katót, Székely Endrét, Gulácsy Albertet és másokat.

SZÍNHÁZI MŰSOR:

- Pénteken este fél 9 órakor: Grófkisasszony
- Szombaton délután 5 órakor: Francia szobalány (olcsó helyárakkal.)
- Szombaton este 9 órakor: Grófkisasszony
- Vasárnap délután 3 órakor: Francia szobalány (olcsó helyárakkal.)
- Vasárnap délután 6 órakor: Grófkisasszony
- Vasárnap este 9 órakor: Boldog órák.
- Hétfőn: Román előadás.

Mozi

A tisztí becsület

A Scala-mozi filmje.

Élményszerű sikert aratott a Scala mozgóban A tisztí becsület című film. Kessel regényéből való a mű cselekménye, amely mindig-gig lelkiességben tartja a nézőt. A háború alatti Páris elevenedik meg előttünk egy pazar rendezés minden igaz színével és gazdagságával. Majd megkezdődik a nagy tragikus szerelmi regény, mely vörös fonalként húzódik végig a perlatlanul változatos filmen. Egy repülőbiztos tudva, hogy kivel van dolga, repülőgép-osztálybeli tisztársának feleségébe szeret bele és ettől a perctől fogva mind jobban bonyolódik az érdekes tragédia felé vezető helyzet. A film főszerepét, a megcsalt férjet, Paul Muni játssza valóban grandiózusan. Sikerében méltán osztozkodnak a többi szereplők; mindannyian elsőrangú művészek. Repülő harcnak is tanui vagyunk és látunk felvételeket, amelyek ugyancsak részben, mint élethűségben a filmtechnikai csúcsteljesítményét jelentik.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júli. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: álláskereső, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő- és gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés és házasság nem közölhető, minden más rovásban szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetés díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Bratianu 3. II. kerület: Popovici trafik, Piata Badea Cartan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Flauder-trafik, Piata I. hovári IV. kerület: March-trafik, Piata Küttl. — Nógrády-trafik, (Corso mellett). — Schmidt-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-trafik, Bul. Carol 54. — Galgoczy-trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—13.

Allást keres

Mosást, vasalást házakban, lelkiismeretesen vállal tisztá asszony (ügyszintén otthoni mosást is). Kovács, III., Vilhelm Mühle-u. 10. 1243

Házmasternek állást keres fiatal házaspár. A férfi lakatos, víz- és villanyszerelő. Klein Rudolf Lloyd palota III. emelet. 1487

Takarítást vállal a délutáni órákra. I. Lloyd palota III. emelet Klein Rudolf. 1865

Alkalmazás

Keresek munkásokat, vagy esztergályosokat, akik az excentrepresz mátricsáinak a rendezését értik, bádagesomagoláshoz. Neuman, Grădinarilor 62. prin Vitan, Bucuresti. 687

Lakás

Modern 2 szobás lakás kiadó november 1-re a Pap-neveldei bérpalotában I., Str. Lonovics 2. 1414

Háromszobás modern lakás újra festve és fényezve azonnalra kiadó Belvárosban Str. Braniste 2 szám. Marghiloman sarok, kertés villában, déli fekvés, balkonnal. 1409

Autó-vele

Jutányosan eladó Kardostelepen 120 négyzetméteres telek házzal. Üzletnek igen alkalmas. Közlebbit a kiadóban 1864

Amerikai folytonégő kályha fa- és szénfűtésre berendezve, kedvező áron eladó. „Industria” IV., Str. Bratianu 34. 1420

Megvételre keresünk használt indukciós (induktoros) villanyozó készüléket. Electron, Timisoara, Piata Bratianu. Telefon: 22—29. 1419

Sport gyermek-kocsi jókarban lévő eladó. II. Str. Subonyi 9. 1866

Halló! **Halló!**

A legújabb esemény a **tartóshullámban** készülék és áram nélkül **Várörinél** IV., Bul. Berthelot 5., a zárda mellett.